

اثربخشی روایت‌درمانی بر خودکارآمدی ادراک‌شده دانش‌آموزان دختر مبتلا به چاقی

ماهک نقی زاده علمداری^۱

^۱ کارشناس ارشد روان‌شناسی تربیتی، نیروی رسمی آموزش و پرورش، جلفا، ایران (نویسنده مسئول)

چکیده

زمینه و هدف: در صورت عدم حل مشکلات دانش‌آموزان همچون چاقی، می‌توانیم شاهد معضلات اجتماعی و روان‌شناختی نظیر فرار از مدرسه و ترک تحصیل باشیم، که همین عوامل به‌طور مستقیم و غیرمستقیم هزینه‌های مادی و اجتماعی سنگینی بر دوش خانواده‌ها و جامعه می‌گذارد. هدف پژوهش حاضر تعیین اثربخشی روایت‌درمانی بر خودکارآمدی ادراک‌شده دانش‌آموزان دختر مبتلا به چاقی بود. **مواد و روش‌ها:** روش پژوهش، نیمه تجربی با طرح پیش‌آزمون-پس‌آزمون و پیگیری با گروه کنترل بود. جامعه آماری پژوهش را دانش‌آموزان دختر چاق دوره متوسطه اول مدارس شهرستان جلفا در سال تحصیلی ۹۹-۱۳۹۸ تشکیل دادند. ۳۰ نفر پس از رعایت ملاک‌های ورود و خروج به پژوهش، با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب، و به‌صورت تصادفی در دو گروه قرار گرفتند. اعضای گروه آزمایش درمان مختص گروه خود را در ۸ جلسه ۱/۵ ساعته دریافت کردند؛ اما اعضای گروه کنترل هیچ درمانی را دریافت نکردند. ابزار اندازه‌گیری پرسشنامه خودکارآمدی شرر بود. تجزیه و تحلیل یافته‌ها از طریق آزمون تحلیل واریانس آمیخته با اندازه‌گیری مکرر و با کمک نرم‌افزار آماری SPSS-24 انجام گرفت. **یافته‌ها:** میانگین متغیر خودکارآمدی ادراک‌شده گروه آزمایش در پیش‌آزمون (۴۸/۹۳)؛ و میانگین متغیر خودکارآمدی ادراک‌شده گروه کنترل (۴۹/۲۰) بود. نتایج نشان داد که در پس‌آزمون، نمره خودکارآمدی ادراک‌شده گروه آزمایش (۵۶/۳۳) نسبت به گروه کنترل (۴۹/۲۷) بیش‌تر شده است ($P < 0/001$). همچنین نتایج نشان داد که در مرحله پیگیری، اثر روایت‌درمانی بر خودکارآمدی ادراک‌شده (۵۶/۴۷) ماندگار است ($P < 0/001$). **نتیجه‌گیری:** طبق نتایج به‌دست آمده می‌توان گفت، روایت‌درمانی می‌تواند به‌عنوان روشی موثر در افزایش خودکارآمدی ادراک‌شده دانش‌آموزان دختر مبتلا به چاقی مورد استفاده قرار گیرد.

واژه‌های کلیدی: روایت‌درمانی، خودکارآمدی ادراک‌شده، چاقی